

A'
TSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSÉG'
 ENGEDELMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Szent András' Havának
 (Novembernek) 9-dik. napján,
 1792-dik Esztendőben.

B é t s:

Az Erdélyi Szász Nemzetnek hajdani érdemes Grófjáról, *M. Cronenthal* Úrról tett közelméleti tudósításunkban, meg nem maradhatnak ezen végző szók: *M. Donáth* Úr helyébe. — Ezen jelentés, alkalmatosságot szolgáltat minékünk arra, hogy a' F. Erdélyi Kantzellária' alkotmányáról valamit szóljünk. Szokásban volt t. i. eleitől fogva, hogy az Erdélyi Udvari Kantzellárián mind a' három törvényes Nemzetekből, úgymint a' Magyarból, Székelyből, és Szászból, egy

Y y

egy

egy törvényes Tanácsos volt. Idő-járttával négyre nevedett ezen Tanácsos Urak' száma, hozzájuk járulván t. i. az úgy nevezett *Nagyságos Rendbéliék'* részéről való Tanácsos Úr is. — Mind bódog emlékezetű *II. Leopold* Királyunk, mind mostan uralkodó Felséges Urunk által is meg - erősítették a' négy Tanácsosságok. — Most, a' Nagyságos Részről, Bárá *Miske* ö Nsága viseli az Udv. Tanácsosságot; a' Magyar Nemzet' részéről *M. Zejk* Úr; a' Szász Nemzet' részéről, Belső Tanácsos *Rosenfeld* Úr. — A' Székely Nemzet' részéről való Tanácsosság nyitva hagyatott akkor, midőn *M. Donáth* Úr Erdélybe ment *Fogarasi* Kapitánynak; és a' Fels. rendelések ízerént mindazólta is üressen vagyon. *M. Redl* Referendárius Úr, rendeltetett ugyan ennek pótlására; de tsupán ideig, melly nintsen meg - határozva. *M. Cronenthal* Úrról való az, hogy Referendáriusi kötelességet fog ezentúl folytatni, ö Felségo' rendeléséből, az Erdélyi Kantzelláriánál; de, mint Supernumerárius (a' rendes számon fellyül lévő) Referendárius, minthogy különben is ki-jár a' Referendáriusi fizetése; más útpedig nem volt most, illendő alkalmaztatására ezen derék Úrnak.

Az Erdélyi Kantzelláriánál eddig Protokollistaságot viselt *T. Credő László* Úr, Udvari Titoknokságra méltóztattatott ö Felségétől; helyébe, Protokollistává lett *T. Gáll* Úr, a' ki ugyan azon Tifztséget volt az Illyriai Kantzelláriánál is.

Vissza jöven *Spira* Városából az ott volt *Gyulai* Bat. béli Tifz Urak, itt múltak

nehány napokig, 's ezeket beszéllették: — „Tudták ők azt előre, hogy szándékoznak által *Landauból, Német Országba* a' Frantziák, azért is mindenkor készen várták őket; de hogy olly feles számmal érkezzenek: azt meg se gondolhatták. Védelmeztek ugyan tsak ellenek magokat, valamedig lehetett; midőn pedig látták, hogy már többé ellent nem állhatnak: hátra vonták magokat szép renddel azon helyig, a' hol által-járás vagyon a' Rajna vizén, egy órányira a' Városhoz; de szerentsétlenségekre, mind oda által vóltak a' hajók a' más részen. Eleget kiáltoztak a' hajósoknak, igérvén nékiek 100 *Luidórt* is (vagy, a' mint ezután akarják Frantzia Országban nevezni, *Francodórt*), tsak jönnének által érettek; de bizony nem jöttek azok, mert a' *félfsz* háborgatta őket: pedig még azután soká érkeztek a' Frantziák, kiknek a' Rajna partján, kéntelenítettett végre magát megadni a' Tsászári, és Moguntziai Seregetske, minekutánna már az előtt két izben vetette vólna meg, maga' meg-adása eránt való kivánságát a' Frantzia Vezérnek — *Cüstine*-nek. — Al-Tisztjeink közzül is menekedtek meg némellyek a' fogságtól, mivel úgy mutattattak-bé *Custine* Vezérnek, mint Kadétok; hanem egy jeles Pattantyús Káplárt nem szabadíthatott-meg ezen szin alatt a' Tifzti Khórus, mert *Cüstine* azt mondotta: „Ő tudja, hogy a' Pattantyúsoknál nints Kadét.“ — A' Frantzia köz Katonaságnak nagy részét, ronda, és bardolatlan Népnek mondják Tisztjeink; ditsérik ellenben *Cüstine*

Vezérnek, 's a' több Frantzia Tüzteknek, hozzájuk mutatott emberségeket. — Egy lovas Tisztünket, különösen kívánt látni *Custine*. Történt t. i., hogy midőn fűtt már a' szele, a' Frantziák' jövetelének, egy Tsászári lovas Tiszt érkezik; száz és egynehányad magával *Spirába*, kit a' környülállásokhoz képest meg-marasztottak magoknál az Őrizet' Fő-Tisztjei. Hirül vitetik azonban *Spirába*, hogy nyomúlnak feléje a' Frantziák. Ki-áll a' Tsászári, és Moguntziai Sereg. Ugyan azt tselekedte a' lovas Tiszt is, és pedig olly helyet választott magának, hogy a' vele lévőknek kevés száma nem tűnhetett az Ellenség' szemébe; mellynek az a' jó foganatja lett, hogy ámbár négy ezeren vóltak is a' *Custine*' Lovassai, még se merték azok meg-támadni a' mi Lovassainkat. — Minekutánna meg-esett a' diadalom: kérdezte *Custine* Vezér, mitsoda Lovasok lettek légyen azok; hiszen ő, úgymond, jól tudta, kikből, és hány főből áll a' *Spirai* Őrizet? de azokról a' Lovasokról leg-kissebbet se hallott. — Meg-értvén a' dolog' miben-létét, elő-mutattatta magának a' Lovas-Tisztet; 's meg-veregetvén a' vállát, különösen ditsérte azt, szép, és hasznos vitézi maga' fel-találásáért. — Azt vallotta *Custine*, hogy ő maga is meg-hökent, midőn meg-látta Lovasságunkat; mert mindjárt arról kezdett gyanakodni, hogy talán felette nagy segítségek érkezhettek a' miéinknek. — *Custine* Vezért, ollyan forma Embernek mondják, teste' állására 's tekintetére nézve, mint vólt néhai *Ruvroá* (*Rouv-roi*)

701) Hadi Tármeesterünk. Van mellette egy Német Titoknok is, a' ki nem régiben Korrektor volt a' *Vormátziai* Evangyélika Oskolában.

Magyar Ország.

Pest-Vármegyéből, Okt. 30-dikán.

„Régen mesterkednek abban az *Alchymisták*, hogy az ónból ezüstöt, 's a' rézből aranyat készíthessenek; de mind eddig reá nem mehetek, akármit beszélyenek *Rajmundus Lullusról*, *Helvetziusról*, 's másokról, kiket *Adeptusoknak* neveznek. A' *Gyóni* Lakosok *Pest* Vármegyében, ezeket fellýmúlják, mert *lapis philosophicus* nélkül is, a' krumpliból, káposztából, és kendermagból tiszta búzát tsinálnak, t. i. az áldott Kúnsági földre (mellyet bóldogúlt *II. Jósef* Tsászár is Kanahánnak nevezett, 's a' melly a' szorgalmatos kéz után mindent megteremne) szekerekkel hordják az említett dolgokat a' *Gyóniak*, 's két véka tiszta kún búzáért egy véka kendermagot, egy véka búzáért 10 fő káposztát, egy kosár búzáért ugyan annyi krumplit adnak tserében. — A' *Sárköziek* pedig (*Kalotsa-vidékiek*) *Báts* Vármegyébe hordják sárga répaikat. A' *Rázt*, egy zsák répáért, egy zsák búzát ad; holott a' *Bátskai* földön is megterem minden, tsupán szorgalmatosság kívántatik hozzá.

Jó az úton a' kézbéli.

Tsipleg György, *Foktúi* Lakos (*Kalotsa* mellett) a' múltt héten *Báts* Vármegye' széléből, sárga répát vivén búzáért tserére, vissza-fordúlttában a' *Kélesi* pusztán látja,
 hogy

hogy egy Zsiros nyargal felé sebessen. „Megálly, mondja a' Zsivány, fogd-ki a' lovadat.“ A' szegény Ember könyörög néki, ne fossa-meg szegény háza-népét, élélme' keresésétől. Az emberi érzékenységtől üres Tolvaj erre semmit se hajol, sőt halállal fenyegeti, ha akarátját nem tellyesíti. Mit van mit tenni a' szegény Embernek, mondja reménykedve: „Hadd szájhak-le tehát.“ Örül a' Kujon, hogy most mindjárt lóra tesz szert. Azonban *Tsipleg*, a' kotsi' óldala, és zsák mellett dugaszban volt vasvillát hirtelen ki-kapja, 's úgy meg-tsapja elsőben is az úton álló tolvaj' lovát főbe, hogy az tüstént a' földre terül; azután a' tolvajt magát, addig verte agyba főbe, — míg nem könyörögni kezdett életéért, és szerentséjének tartotta, hogy lova fel-tápázkodván, elszaladhatott. De még a' szegény Ember is el-lódult ám jó lovain, csak hogy meg-szabadulhatóit a' fene vad' körmei közzül.“

Debretzenből, Nov. első napján.

„Tisz. *Budai Esaiás* Uram után, a' ki már néhány hónapoktól fogva *Göttingában* vagon, el-indúla tőlünk mostanság Tisz. *Sárvári Pál* Uram is. Ezen két példás kéz-füzetű, 's erköltsű Iffjakkból, közönséges Tanítókat készített a' Tiszántúl való Super-intendentzia, a' Reformátusoknak itt lévő Kollégyiomába; az elsőből t. i. *Historiae*, a' másikkból *Philosophiae* Professzort — olly Professzorokat, a' kik, ne akkor tanúlyák magok is a' tanítani-valót, midön már benne fognak lenni nagy következésű hi.

hivatalyokban; hanem egész figyelmes-
séget, 's szorgalmatosságokat tsupán arra
fordíthassák, hogy mentől kedvesebben,
világossabban, és hasznossabban adhassák
Tanítványaiknak elejkebe a' reájok bízott
tudományokat. — Atallyában az itt a' tziel-
lyok nagy érdemű Elöljáróinknak, hogy a'
tanítás, és nevelés' módját a' tellyes lehet-
ségig tökéletesítsék. — Igen nagy rugója
különösen, ezen köz hasznú szándéknak T.
Domokos Lajos Úr, kiről igazán el lehet
mondani, hogy a' Publikumnak él. —
Midön ezen Urnak édes Attyát, ama' nagy
emlékezetű *Domokos Márton*t, el-prédikál-
lotta volna néhai Professzor, és Superint.
Főtiszt, *Szathmári Paksi István* Úr, ezzel a'
kivánsággal fejezte-bé hathatós Halotti
Tanítását: *Adjon Isten több Domokos Már-
ton*t. — Én, minden jó Hazafiakkal együtt,
kik az érdemet betsülni tudják 's akarják,
azt kívánom most: *Éltesse az Isten Domokos
Lajost, és támasszon sok ehhez hasonló Fiaikat
a' Magyar Hazának.*

A' Sz. Irás' Magyarázását, következés-
képpen a' napkeleti Nyelveket is tanítandó
Professzornak, hivattatott, 's ajánlotta is
magát, Monori Prédikátor T. *Kotsi István*
Uram. “

Pestről, Novemb. 2-dikán.

„Mai napon, és a' múltt Kedden olly
nagy héti Vásárunk vala, a' millyenre nem
emlékezünk tiz eztenöktől fogva. — Itt
a' leg-szebb tiszta búza' mérője 2 forinton
megy; a' kétszeres búzáé 1 for. 30 kr. on;
a' rozsé 48 kr.; az árpáé 45 kr.; a' zabé

36 kr.; a' kukoritzáé 42 krajtzáron. Kölest *Pestben* keveset látni. Idönk szép jár, Istennek hála. Ha így marad: nagy Vásárt reménylünk. “

Vátról, Okt. 15-dikén.

„A' már tudva lévö *Naszál* nevezetü hegyünkben, igen derekasan foly a' bányászti munka. A' múltt héten magam is vóltamle az aknában, mellynek nagyobb már a' mélyisége, 19 ölnyinél. Két felé ássák, oldalvást az üreget. Eggyik járásnak a' hossza jó huzzoneggy, a' másike pedig 24 lépés. Most ismét, a' fel-járó helytöl egy kevésse távol, alá felé kezdenek ásni. — Felette gazdag, és kiváltképpen arannyal igen bővölködö ásvány-darabok küldözgettetnek mustrákül *Selmetzbányára*. Innen vagyon, hogy már némelleyek 200 forintra betsülik a' magok kukszájokat; mások pedig 400-ért sem akarják el-adni. Kukszának neveztetik az a' rész, melly esik kire kire, a' bányát miveltetö Társak közzül. — Most, nyóltz Bányászok dolgoznak az aknában, a' kik között már *Vátriai* is vagynak. “

Miskoltzról, Nov. első napján.

A' Törvény-tudók, meg-futtathatják *elméjeket*, ezen következendö történeten. — Két ide-való verbunkos Katonák, öfzve vesztek a' tsapszéken, 's úgy fel-berzenkedtek egymás ellen, hogy az eggyik, fejéhez akarta tsapni a' másiknak a' boros palatzkot. — Azonban az erányzott fő helyett, egy gyermek' homlokát érte a' palatzk, 's diribröl darabra törvén, olly sebeket ejtett a'

a' gyermek' fején 's ábrázatián, hogy kevés reménység vagyon meg-gyógyulásához."

Hadi Környülállások.

Albert Hertzeg' táborából, melly Okt. 19-dikén *Tournaynál* (*Dornicknál*) feküdt, ezeket írják:

„Okt. 11-dikén reggel, mintegy 1500-ig való Frantzaság ki-jött *Philippeville* Várából ágyúkkal, 's bé-ütött *Namur* Tartományunkba; de, értésére esvén ez, B. *Lilien F. M. L.* nak, leg-ottan maga mellé vett a' *Kinszky Ferentz.* Reg. böl egy Osztályt, 's kényszerítette vissza-térni az Ellenséget. — Októb. 13-dikán, el-hagyták a' Frantziák, *Carvini* táborjokat, 's *Lille* Vára alá vették magokat. Ez nap, *Kheim* Obersterünk neki ment *Hasnonnál* az Ellenség' hidjának, melly volt a' *Scarpe* vizén; 's ámbár száz fegyveres Frantziák, és két ágyú voltak is jelen annak őrizetére; mindazáltal öfzve-lövöldöz-tette azt. Más nap, tsak ugyan helyre-állította azt ismét az Ellenség, 's nagyobb őrizetet rendelt őltalmára, mint volt az előbbeni. — Okt. 16-dikán, 1100 főből álló Frantzaság meg-támadta, *Mouvoux*, és *Tourcoing* között szélső Őrállóinkat, 's előszőr vissza is nyomta; de hogy Gen. *Wenkheim*, segítségekre vitt ezeknek, *Tourcoing*-ból *Dalton*, és *Württemberg* Reg. béli négy Osztályokat; néhány kartátsoknak ki-lövése után, vissza veretett az Ellenség *Mouvoux*-ba nagy veszteséggel. — A' miéink közzül, egy Káplár esett-el; 's a' *Württemberg* Reg. böl hatan kaptak sebet."

Okt.

Okt. 24-dikén, nem tsak vissza - verte Gen. Gróf *Sztáray* Belgyiomból, *Buisieux* nevezetű helységnél a' Frantziákat; hanem el is vett tőlök 14 terhes szekereket.

Értésére esvén *Custine* Frantzia Vezérnek, hogy a' *Frankfurt* Városától kívántt más - fél millió forintoknak ki - pótolására, adakoztak légyen a' tsekélyebb tehetségű Polgárok is: mindjárt egy Írást botsátott az említett Városbéli Polgárokhoz, mellyben jelenti nékiek, hogy tsupán a' gazdagok tartoznak fizetni az adót; a' nem igen vagyonosok ellenben vissza kívánhatják, a' mit adóul tettek - le a' Magisztrátusnál. — Okt. 27 dikén maga is *Frankfurtba* érkezett *Custine* Vezér, négy ezere magával, 's meghirdettette, hogy a' kiknek leg - alább is 30 ezert erőjök nintsen, ő azoktól semmi adót sem kíván. — Egymást érik a' Jelentések, mellyeket közönségesekké tétet a' Frantzia Vezér; 's mind tele vagynak azok, a' Frantzia Konstitutió' fundamentomos ágazatainak ditséreteivel. — Az ágyúira, és hadi készülleteire nézve *Frankfurt* Városának, azt írta vólt *Mainz*ből Okt. 25-dikén, hogy azokra nékie szüksége van, mert *Mainz*ot jól meg akarja erősíteni; hanem ingyen, tsak ugyan nem kívánnya azokat. El - enged tehát érettek az adóból öt száz ezer forintokat, úgy hogy e' szerént ne légyen köteles, több kélz pénzt fizetni a' Város, egy millió forintnál. — Mitsoda feleletet vett ezen kívánságára *Custine*, a' *Frankfurti* Magisztrátustól: azt még nem olvastuk; — elég az hozzá, hogy bé-
ér.

érkezvén *Frankfurtba*, mindjárt el-foglaltatott erővel minden ágyúkat. Magához hivatott egyszersmind a' leg-főbb *Wechsler*ek (Pénzzel-Kereskedők) közzül némellyeket, 's nem eresztette vissza többé azokat saját házaikhoz. — Midőn *Custine* Vezér *Frankfurtba* érkezett: már az előtt ott vólt (mint tudni való) *Neuwinger* Frantzia Generális, 3000 Emberrel. Hét ezerre telvén e' szerént a' Frantziák' száma *Frankfurtban*, el-küldött belőlök *Custine* négy ezeret *Hanau* felé.

A' *Kolóniai* (*Köllni*) Frantzia és Német Újságok, ki-maradtak vólt néhány napokig; mellynek azt az okát adták a' Bétsi Fő-Posta-Hivatalnál, mivel a' Frantziák el-foglalták *Kolónia* Városát. — Azonban nem vólt igaz ez a' hir. A' mint ugyan Októb. 24. és 25-dik napjain irták *Kolóniából*: tartottak valóban ott is, a' Frantziák' vizitájától, 's a' tehetőssebb Lakosok — mind Világi, mind Egyházi Renden lévők — nyakra före szállították a' magok' betsessebb vagyonaikat *Düsseldorf* felé; sőt maga a' *Választó-Hertzeg* is el-vitette *Bonn*ból a' leveles, és kintses ládákat; de ismét annak hallása, hogy Tsászári, Prussziai, és Halzsiai Seregek nyomólnak *Koblentz* felé, el-ofzlatta a' *Kolóniaiak'* félelmeket, a' mellynek okai vóltak főképpen a' ki-költözött, és Hazájok ellen fegyvert fogott Frantziák, kik is, más szökevényekkel együtt, olly sáskai sűrűséggel lepték-meg *Kolónia* Városát, hogy sokaknak közzülök, még tsak éjtszakára se lehetett valamelly fedél alá vonni magokat; hanem az Ég alatt kellett hálniok.

Mo.

Moguntziából azt írják, hogy Okt. 29. dikén vissza-érkezett oda *Frankfurtból*, *Custine*, 's a' leg-gazdagabb Frankfurti Kereskedők közzül hetet vitt magával kezességben, minthogy a' kívántt adó ki nem fizetődött néki egésszen. — *Hanau* Megyében fekvő *Nauheim* nevezetű Mező-Városból, 160 fogoly *Hasszusok* vitettek éppen az nap *Maintzba*. Ezeknek Tisztjeiket, szabadon bocsátotta *Custine*, minekutánna meg- esküdtek volna, hogy a' jelen- lévő hadban nem fognak többé szolgálni.

Königstein nevű Grófságában a' *Moguntziai* Vál. Hertzegnek, vagyon ugyan azon nevezetű Erösség. Ezt is el-foglalták a' *Frantziák*, Okt. vége felé; hanem az ott vólt *Moguntziai* Örizet, szabadságot nyert az el-menetelre.

Saarlouis Várából, kétfzer rontottak-ki a' *Frantziák*, Okt. közepe tájján, *Mettlach* nevű Apátúrságba, melly fekszik a' *Trieri* (*Treviri*) Vál. Hertzegségben. Egynehány ezer tallérokra betsültetik a' préda, a' mit el-vittek magokkal. — Huszadik napján Októbernek, újra ki-tsalta őket honnyokból a' jó bor, mellyet két rendbéli prédálások után se vihettek vólt még el akkoráig magokkal a' nevezett Apátúrságból; hanem ekkor el-állotta az útjokat egy jó tsomó Tsászári fegyveres Nép, 's vissza-térítette őket.

A' *Treviri* Választó-Hertzegnek lakó Városából *Koblentzből*, úgy nem különben a' *Viedi* uralkodó Grófnak lakó Városából is *Neuviedből* (a' hol írják a' híres *Neuvied*

Uj.

Újságot) Deputátusokat küldöttek a' Magistrátusok, *Cusine* Frantzia Vezérhez *Moguntziába*. El is ment vólt a' Frantzia Seregnek egy része, *Altensimmern* nevü Városig, melly a' *Palatinátushoz* tartozik, 's *Koblentzhez* öt óránnyira esik; de meg előzték őket a' *Hasszusok*, úgymint a' kiknek egy tsapatjok Okt. 27-dikén bé-érkezett *Koblentzbe*; a' másik pedig következendő napra váratott. Ezen két tsapat *Hasszusokról* azt irták *Koblentzből* Októb. 27 dikén, hogy mind addig ott fognak maradni, míg fel nem váltándják őket a' *Prusszusok*, kik az egész telet *Koblentzben* fogják olztán tölteni.

Spanyol Országának, *Frantzia* Ország ellen való hadi szándékáról, sokat lehetett eddig is olvasni; de kevés bizonyost érteni. Most világossan tudjuk, miben van a' dolog. Mert a' *Madriti* Újságnak Sept. 29-dikén költ Darabja nyilván írja, hogy mivel a' Frantzia Nemzetnek úgy nevezett Képviselei, nem szűnnek-meg, a' Fejedelmet maga jussaitól meg-fosztani, és a' Királyi Familia' sérelmeit halmozni: ezen okon, Frantzia Ország' szélére küldötte *Castella* Vezérjét 21 ezer Emberrel, hogy ha a' szükség úgy kívánnya, mindjárt haddal mehessen Fr. Országra. — Egyszersmind rendelést tett, hogy a' *Ferrolé* ki-kötő helyben, 12 első nagyságú hajók, 's több fregátok legyenek készen, minéi előbb.

A' *Palatinátusi* és *Baváriai* Választó-Hertzeg, sok okokat hord-elő, mellyekkel menti magát, miért nem foghat ő fégyvert a' Frantziák ellen. A' fő ok ezek között,
bár

bár utól is vagon téve, az: mivel különben el-pusztítnák a' Frantziák az ő *Palatinátusi* Tartományait.

A' *Genevaiak*, 's az ezekkel frigyos *Helvetusok*, és más részről a' *Frantziák* között úgy igazodott-el a' per, hogy se *Helvetus*, se *Frantzia* Seregek ne legyenek *Genevában*. — A' *Frantziák* meg-ígérték, hogy ők nem fogják magokat a' *Genevaiak'* belső dolgaikba elegyíteni. — — —

Konstántzinápolyba, *Semonville* Urat küldötte Követtségbe, a' *Fr. Nemzet*: de mivel jelentették a' *Divánnak*, — a' *Bétsi*, *Berlini*; és *Nápolyi Követek*, hogy ez, nagy *Jakobinus*: ez okon azt kívánja a' *Porta*, hogy továbbra is az előbbeni Követ maradjon meg, t. i. *Choiseul Gouffier* Ur (Ez ama' híres *Voyagé Pittoresque de la Grece* nevű gyönyörű Munkának a' szerzője) Ezt, ismét nem akarja a' *Fr. Nemzet* Gyűlése: mert ki-tanulta, hogy egyet ért a' ki költözött *Fr. Hertzegekkel*. Történt t. i. hogy midőn *Verdün* által ment volna a' *Frantziák'* kezébe: egy tsemó irást találtak azon szobáknak egyikében, mellyekben a' *Monsieur* tartózkodott vólt. Az említett tsemó Irásban vólt *Choiseul Gouffier* től is egy *Levél*, melly már most nyomtatásban osvastatik.

Nandorfejevárárt,

addig 's addig, hogy meg-vevék az előbbeni *Lakosok*, Októb. 24-dikén, még pedig kevés, t. i. 30 embernél valamivel szaporább vesztességgel. — Győzedelmek abból állott, hogy bé-ültek tsendesesen hajdani honnyaikba.

Meg-

Meg-hágyták méltóságában a' Basát, 's meg-izenték a' *Zimonyi* Kommendánsnak, hogy ők az Ausztriai Ház, és Porta között való szép egygyességet, és költsönös kereskedést, leg-kissembben sem akarják megháborítani.

Lengyel Országban

koránt sem viseltetnek a' Lakosok, mind egyforma indulattal az Oroszokhoz, 's következőképpen egymáshoz is. Ennek több bizonyosságai közzül való az is, hogy Okt. közepe táján azt kívánta egy Dáma a' *Varsói* Teátromban *Kochovsky* Orosz Vezértől, parantsolná-bé oda az Orosz Musikusokat. — Tellyesítette *Kochovszky* Vezér, a' Dáma' kívánságát. El-érkezett az Orosz Banda, 's igen derekassan musikált, a' Teátromi nagy számú Gyülekezetnek egész meg-elégedésére. Végre, az Oroszok' hadi énekjeket akarta hallani a' Dáma. Ebben se akarta *Kochovszky*, kedvét szegni a' Dámának; de meg-bánta, hogy nem szegte: mert lármás vezekedésre szolgáltatót alkalmatosságot.

Anekdota.

Custine Frántzia Vezér, meg-kérdezte Moguntziában az Udvari Embereket, ha nem mutathatnák é néki elő, a' Vál. Hertzeg' asztali készületei közzül, a' 40-dik számmal jegyest. Azok, elő-mutatták. — *Custine*, meg-nézegetvén az abroszt, bizonyos vágásról éppen annak találta azt, melly vólt akkor az asztalon, midön ő, mintegy két esztendőkkel ez előtt, a' Vál. Hertzegnél levélvélta ebéden. Szó vólt t, i. asztal felett a

Fran

Frantziákról, még pedig *Custiné*nek nem innye szerént. Bosszúságát nem tölthette ki egyéb módon; hanem jót vágott az abroszon.

Jelentés Kassáról.

Az ide-való Magyar Társaság' Museuma érdemes Olvasóinak tartozó tisztelettel jelentetik: hogy az e' folyó esztendőre járó, és még hátra lévő *Utolsó Negyed* a' jövő Decem-berben fog közre botsáttatni. — Jövendőben, az Esztendőnek Negyedeihez képest, mindenkor a' harmadik holnapnak végével fog ki-adattatni egy egy Negyed. — A' kik ezen munkát a' jövő esztendőre magoknak jártatni kívánnyák, méltóztassanak anniak egész esztendei árrát, úgymint (a' postapénzt, és a' bé-kötésnek árrát-is belé-szám-lálva) 2 Rf. 40 kr., a' jövő új-esztendőre *Kassára*, a' Kir. Fő-Posta-Tifztséghez bé-küldeni. Minden Posta-Tifztség tartozik azt el-venni, és oda *ex officio* által küldeni; minthogy a' Fels. Kir. Kintstárnak - is része vagyon benne.

Regmetzről, Okt. 3odikán.

„T. T. *Benkő Ferentz*' Minerologiája eránt, olly tudósítást vettem magától a' Szerző Úrtól, hogy nem egy egy Szakasz-nak, hanem az egész nyomtatványnak az árra egy forint. Az egész nyomtatvány, vagy Munka pedig áll két Szakaszokból. Egyik Szakasznak, vagy Darabnak homlok-levelén, egy fekete árnyék-kép vagyon; a' másikén pedig egy tziper, illy alólírással: *Arte et Marte.*